

Jaarverslag
2023

Samen staan we sterker!

PARKINSONISME
VERENIGING

Inhoud

Voorwoord	3
1 Doelstelling	4
2 Belangenbehartiging	5
3 Informatievoorziening	7
4 Elkaar ontmoeten	10
5 Onderzoek en ontwikkeling	13
6 Organisatie	15
7 Verkorte jaarrekening 2023	20
8 Vooruitblik 2024	25
Dankwoord	26

Voorwoord

Zo tegen het einde van mijn bestuursperiode en voorzitterschap is het mooi dat we vinkjes (zie pagina 3) kunnen zetten bij wat we met de vereniging wilden in de periode 2020 – 2023. Het zijn er geen zeven, maar we mogen met z'n allen best trots zijn op wat we als vereniging allemaal doen en voor elkaar krijgen. Met de medewerkers van ons bureau én met heel veel actieve vrijwilligers! En niet te vergeten samen met onze alliantiepartners.

Als ik er één activiteit mag uitlichten dan is evident dat het pesticidendossier veel tijd en aandacht heeft gevergd, maar ook voor heel veel exposure heeft gezorgd. Dat dossier is ook een heel mooi voorbeeld van onze samenwerking binnen de alliantie en van hoe dat voor alle partners resultaat oplevert: onze expertise en ervaringsdeskundigheid, tezamen met de inhoudelijkheid van onderzoekers en zorgverleners en ondersteund door de bestuurssecretaris van de Parkinsonalliantie, hebben geleid tot veel meer bekendheid met parkinson in Nederland, heeft onze belangenbehartiging een boost gegeven, heeft onderzoeksgelden opgeleverd voor meer onderzoek naar de schadelijke effecten van glyfosaat en last but not least betekent voor ParkinsonNL een geweldig uithangbord om donaties te werven.

IJkpunt om dergelijke inspanningen te willen doen is altijd of het bijdraagt aan onze missie: parkinson de wereld uit. We doen dit voor onze leden en voor iedereen die te kampen heeft met de ziekte van Parkinson.

Over leden gesproken. Eén doelstelling die ik uitsprak bij de start van mijn voorzitterschap heb ik in de verste verte níet gehaald. Mijn wens om het ledental te verdubbelen is niet uitgekomen, sterker nog we zijn eind 2023 nog niet voorbij de 10.000 leden.

Maar dat gaat in 2024 gebeuren, zeker weten!

Jan Lantink, voorzitter

1 Doelstelling

Het jaar 2023 was het laatste jaar van de beleidsperiode 2020-2023 dat als motto had: *'Groot(s) bewegen, Luid spreken!'* Volgens de missie in dit meerjarenbeleidsplan is de Parkinson Vereniging de vereniging **van** en **voor** mensen met de ziekte van Parkinson of een parkinsonisme en hun naasten. Het is daarmee ook dé plek waar iedereen met zijn vragen over parkinson(ismen) terecht kan.

In de periode 2020-2023 wilden we met de vereniging:

- ✓ aandacht vragen voor parkinson en parkinsonismen en bevorderen (h)erkenning van deze aandoeningen.
- ✓ onafhankelijke, betrouwbare en complete informatie bieden en daartoe samenwerken met alle relevante partijen om mensen met parkinson of parkinsonismen en hun naasten optimaal te informeren en ondersteunen.
- ✓ een platform bieden voor ontmoeting. Kennis en ervaringen delen en leren van elkaar staan daarin centraal.
- ✓ ons opstellen als krachtige, kritische en duidelijk zichtbare collectieve belangenbehartiger.
- ✓ binnen het wetenschappelijk onderzoek naar parkinson en parkinsonismen de stem van onze leden duidelijk laten klinken om zo de richting en kwaliteit van het onderzoek (fundamenteel en toegepast) te beïnvloeden. Samen met andere organisaties streven we naar een wereld waarin parkinson en parkinsonismen te genezen zijn.

Aan deze doelstellingen is ook in 2023 hard gewerkt vanuit onze vier pijlers: Belangenbehartiging, Informatievoorziening, Elkaar ontmoeten en Onderzoek en ontwikkeling. In de volgende hoofdstukken staat beschreven wat er in 2023 in het kader van deze pijlers is gerealiseerd. Vervolgens wordt uiteengezet hoe leden en vrijwilligers van de Parkinson Vereniging zijn georganiseerd. Na de presentatie van een verkorte jaarrekening sluit dit jaarverslag af met een vooruitblik op 2024.

*Belangenbehartiging,
Informatievoorziening, Elkaar ontmoeten
en Onderzoek en ontwikkeling*

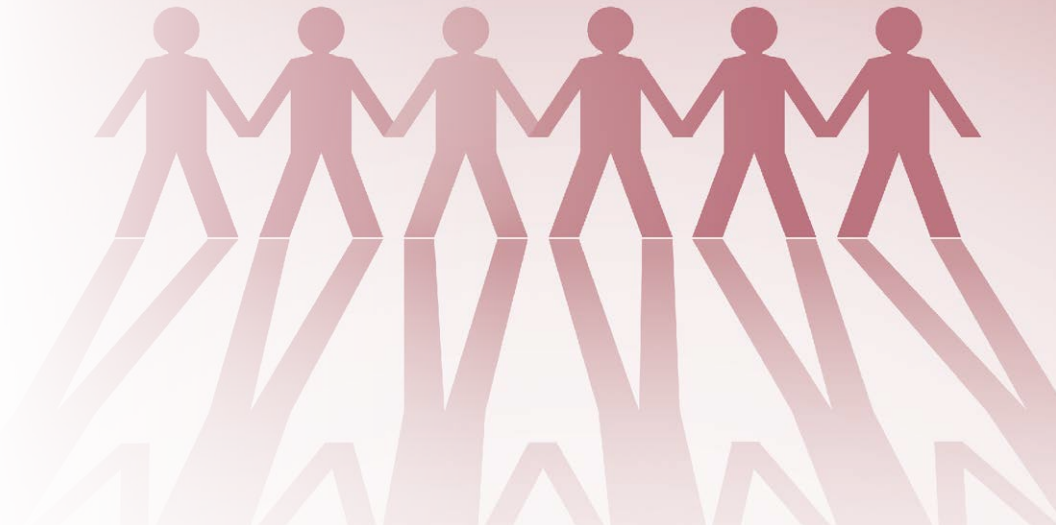

2 Belangenbehartiging

De Parkinson Vereniging stelt zich op als krachtige, kritische en duidelijk zichtbare collectieve belangenbehartiger. De Parkinson Vereniging vraagt aandacht voor parkinson en parkinsonismen en bevordert (h)erkenning van deze aandoeningen. Ook leveren we een belangrijke bijdrage gezien vanuit patiëntenperspectief aan de verschillende kwaliteitstandaarden, keuzehulpmiddelen en richtlijnen op het gebied van parkinson(isme).

Parkinson en pesticiden

In 2023 is veel aandacht uitgegaan naar het dossier parkinson en pesticiden vanwege het besluit dat in 2023 is genomen over een hernieuwde toelating van glyfosaat op Europese bodem. Op verschillende manieren hebben we ons met luide stem in landelijke en regionale media uitgesproken tegen deze toelating vanwege de waarschijnlijke relatie tussen glyfosaat en parkinson. Zo hebben we aandacht gegenereerd voor parkinson(isme) en daarmee meer bekendheid gegeven aan de aandoening. Een actieve lobby van de Parkinson Vereniging samen met de andere partners van Parkinsonalliantie Nederland heeft ertoe geleid dat in het Nederlandse parlement een motie met meerderheid van stemmen werd aangenomen dat Nederland in Europa tegen de hernieuwde toelating van glyfosaat zou stemmen. De minister heeft dit uiteindelijk niet opgevolgd door zich te onthouden van stemming. We hebben de samenwerking in Nederland en met verschillende Europees werkende organisaties verdiept, zoals bijvoorbeeld Natuur & Milieu, FNV, Pesticide Action Network en Parkinson's Europe. Met het in Nederland behaalde resultaat hebben we vervolgens via Parkinson's Europe patiëntenverenigingen in andere lidstaten geactiveerd om in hun land te lobbyen om tegen de hernieuwde toelating te stemmen. Uiteindelijk was er helaas geen gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten tegen de toelating van glyfosaat en heeft de Europese commissie

besloten om glyfosaat opnieuw toe te laten, niet voor de voorgestelde 15 jaar maar voor 10 jaar. We hebben duidelijk onze stem laten horen en door middel van actieve samenwerking een basis gelegd voor volgende campagnes.

Medicatie

In 2023 waren er weer verschillende medicijntekorten. De naar verwachting ingrijpende wijzigingen in het Geneesmiddelen Vergoedingssysteem (GVS) zijn niet doorgevoerd en met het vertrek van minister Kuipers uitgesteld. Op dit moment speelt er sinds november 2023 een Europees tekort aan Symmetrel. De gevolgen zijn volgens het CBG niet direct levensbedreigend, maar mede dankzij de persoonlijke verhalen van onze leden over wat voor hen de gevolgen zijn, worden we gehoord en geholpen. Er is een tekortenbesluit door de Inspectie Gezondheid en Jeugd afgegeven, wat het mogelijk maakt om Symmetrel tijdelijk elders in Europa te bestellen. We proberen de verantwoordelijke instanties zoveel mogelijk te stimuleren om medicijntekorten te voorkomen, zo transparant mogelijk te zijn over de tekorten en alternatieven mogelijk te maken. Dit doen we door landelijk bekendheid te geven aan de schrijvende gevolgen voor mensen met parkinson als er een tekort is aan hun medicijnen.

Kwaliteit van zorg

Ook in 2023 hebben we een belangrijke bijdrage geleverd aan de verschillende kwaliteitsstandaarden, keuzehulpmiddelen en richtlijnen op het gebied van parkinson (isme), gezien vanuit patiëntenperspectief. In dit opzicht worden de medewerkers, leden en vrijwilligers van de Parkinson Vereniging serieus genomen door alle relevante brancheorganisaties.

Paramedische Richtlijn Parkinson met beslisondersteuning

De Parkinson Vereniging heeft actief meegewerkt aan de ontwikkeling van de Paramedische Richtlijn Parkinson met beslisondersteuning. Deze is nu beschikbaar. Er zijn twee versies van de beslisondersteuning: één voor zorgverleners en één voor mensen met parkinson en naasten. Beide met dezelfde behandeladviezen, maar passend gemaakt voor de doelgroep.

Richtlijn palliatieve zorg bij parkinson

De Parkinson Vereniging heeft actief bijgedragen aan het opstellen van een richtlijn palliatieve zorg bij parkinson. Deze is in het tweede kwartaal van 2023 gepubliceerd. Naar aanleiding van deze richtlijn is ook publieksinformatie opgesteld en beschikbaar gesteld via overpalliatievezorg.nl.

Zorgstandaard kortdurende herstelgerichte parkinsonzorg

Binnen het project Parkinson Beter Thuis stelt een multidisciplinaire werkgroep een zorgstandaard kortdurende herstelgerichte parkinsonzorg samen. De Parkinson Vereniging verzorgt het patiëntenperspectief in dit project.

NHG standaard parkinson

De Parkinson Vereniging heeft commentaar geleverd op de conceptversie van de NHG standaard parkinson; NHG is het Nederlands Huisartsengenootschap.

Niet parkinson-specifieke richtlijnen

Naast bovenstaande parkinson-specifieke projecten, heeft de Parkinson Vereniging meegewerkt aan de richtlijn slaapproblemen in de palliatieve fase, de richtlijn slikproblemen in de langdurige zorg, de richtlijn proactieve zorgplanning en de richtlijn proactieve zorgplanning in de langdurige zorg. Ook werkt de Parkinson Vereniging structureel mee aan het up-to-date houden van de richtlijnen slikproblemen en stemklachten van de Federatie van Medisch Specialisten.

3 Informatievoorziening

De Parkinson Vereniging biedt onafhankelijke, betrouwbare en complete informatie en werkt daartoe samen met alle relevante partijen om mensen met parkinson of parkinsonismen en hun naasten optimaal te informeren en ondersteunen.

Website

Met bijna 430.000 unieke bezoekers in 2023 (stijging van 5,9% ten opzichte van 2022) weten veel mensen de website van de Parkinson Vereniging te vinden. Er is wekelijks tijd vrij gemaakt om de website inhoudelijk en qua structuur verder te verbeteren. Dit blijft een voortdurend proces, gezien de grote hoeveelheid informatie die de website bevat. Er zijn in 2023 327 informatieve weblogberichten geplaatst in verschillende categorieën en op verschillende pagina's. 84 berichten gingen over onderzoek, 53 berichten gingen over pesticiden. Ook het aantal blogs van ervaringsdeskundigen is enorm gegroeid in 2023. Er zijn in 2023 160 blogs van leden geplaatst van 15 vaste bloggers en een aantal gastbloggers. Het delen van de ervaringsdeskundigenblogs in de online community levert steeds meer reacties op. De ervaringsverhalen zijn in 2023 ook verder thematisch toegevoegd aan de overige informatie op de website.

Websitebezoek:

	2022	2023	Stijging t.o.v. 2022
Aantal bezoekers	403.613	427.412	5,9%
Aantal bezoeken	619.774	698.193	12,65%
Aantal nieuwe bezoekers	398.705	449.384	12,71%
Aantal paginaweergaven	1.644.078	1.772.293	7,8%

Sociale media

Ook op sociale media weten mensen de Parkinson Vereniging steeds beter te vinden.

	2022	2023
Facebook volgers	4.226	4.494
X volgers	1.850	1.882
LinkedIn	2.010	2.664

PV-app

De PV-app biedt aan leden snelle en eenvoudige toegang via hun mobiele telefoon tot de besloten communities van de Parkinson Vereniging. Steeds meer leden hebben de PV-app inmiddels via de Appstore en de Playstore gedownload, namelijk 1.704 leden in totaal. Veel meer mensen weten de community te vinden via de website, in totaal namelijk 5.522 leden. Daaruit is op te maken dat meer mensen mogelijk geïnteresseerd zijn om de PV-app te downloaden en op deze eenvoudigere manier toegang te hebben tot de community. In 2024 zal voor dat doel op verschillende manieren de PV-app verder onder de aandacht gebracht worden van de leden.

PV-app downloads:

Downloads	2021	2022	2023
Appstore	545	655	983
Google Playstore	459	715	721
Totaal aantal downloads	1.004	1.370	1.704

Parkinson Magazine en brochures

In 2023 zijn er vijf uitgaven van *Parkinson Magazine* verschenen. Het besluit is genomen om met ingang van 2024 over te gaan naar vier uitgaven per jaar. De brochure over geavanceerde therapieën is afgerond in 2023. In 2024 volgt al snel een herziening, in verband met een nieuwe, subcutane toedieningsvorm van levodopa door middel van een pomp.

Zorg voor Parkinson

De Parkinson Vereniging werkt actief samen met relevante partijen om mensen met parkinson(isme) en hun naasten optimaal te informeren en te ondersteunen. Er is in 2023 wekelijks overleg geweest met de coördinator patiënt empowerment en de patiëntadviseur van Zorg voor Parkinson (een initiatief van Radboudumc, Rijnstate, CWZ, Bernhoven en Maasziekenhuis Pantein en tot stand gekomen in samenwerking met de Parkinson Vereniging en ParkinsonNet). Als gevolg hiervan is de online community verder doorontwikkeld met de optie voor een-op-een matching. Dit wordt in combinatie met het proeflidmaatschap geactiveerd in Q2 van 2024.

In het kader van Zorg voor Parkinson hebben twee externe experts in 2023 de content van de websites van de partners van Parkinsonalliantie Nederland geaudit en geconcludeerd dat de website van de Parkinson Vereniging relevant is. Op basis van deze audit adviseren de experts te streven naar één Landelijk Parkinson Platform (LPP) van de alliantiepartners met een vast team van redacteurs (van de alliantiepartners). Na de ondertekening van een intentieverklaring door de alliantiepartners is een start gemaakt met de initiatiefase van het LPP. Hiervoor is in Q4 van 2023 een start gemaakt door middel van verkennende, inhoudelijke gesprekken met een externe projectbegeleider.

YEP

De Parkinson Vereniging werkt samen met YEP (voorheen YOPEC, young & parkinson; het expertisecentrum bij het Radboudumc voor jonge mensen met parkinson). In afstemming met ParkinsonNet is een gedeelte van de opbrengst van BikevoorParkinson (een event van ParkinsonNL) in 2023 toegewezen aan YEP en de Parkinson Vereniging ten behoeve van een project voor betere informatie voor jonge mensen met parkinson. In 2023 vonden diverse bijeenkomsten plaats waarin is gesproken over de inrichting van door YEP gecreëerde content en de onderlinge samenwerking. Dit project wordt afgerond in 2024.

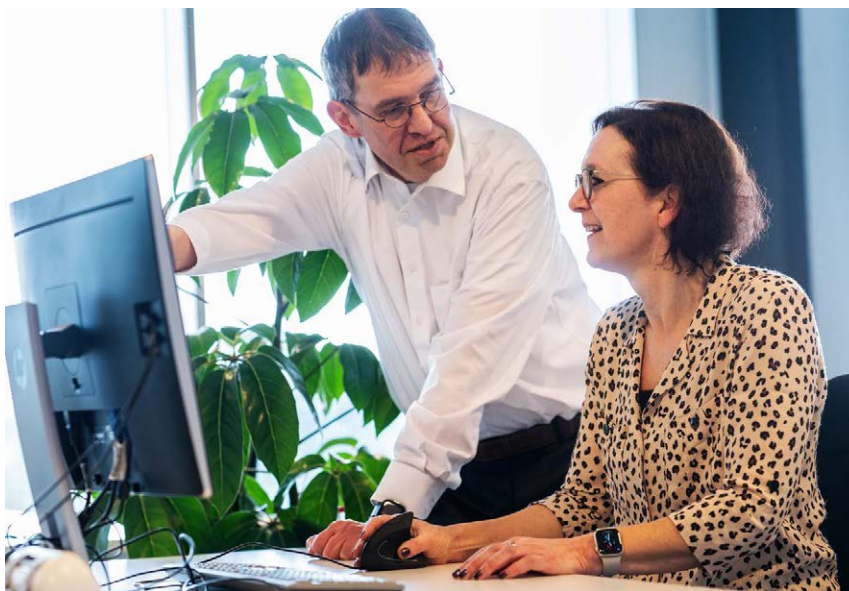

Project optimaliseren beweegzoeker

Om de beweegzoeker op de website te verbeteren door middel van de opbrengst van BikevoorParkinson 2022 is gewerkt aan verfijning van de beweegsoorten per sport. Hiermee kunnen websitebezoekers straks met gebruik van een filter op zoek naar een gewenste sportlocatie bij hen in de buurt. Op deze manier kunnen de kosten voor verwijzingen op de kaart (Google) ook worden teruggedrongen. Er zijn middels het meldformulier voor de beweegzoeker en met hulp van de projectteamleden ruim 150 locaties toegevoegd aan het CRM. De filteroptie wordt verder uitwerkt en actief in 2024.

Expertiseplatform Parkinson en werk

Het Expertiseplatform Parkinson en werk wordt onderhouden door vrijwilligers van de Parkinson Vereniging in samenwerking met ParkinsonNet. In 2023 is de webredactie van het Expertiseplatform verbeterd en de website verder ontwikkeld. Ook is er een communicatieplan geschreven, waarmee in 2024 meer bezoekers van verschillende doelgroepen de weg naar de website moeten weten te vinden.

Media

Ook in 2023 zijn er diverse aanvragen geweest om mee te werken aan mediaproducties. Er zijn veel aanvragen en interviewverzoeken geweest van diverse media over pesticiden. Daarnaast is ook weer medewerking verleend aan de Seniorenwijzer, PN-Magazine en nieuwsbrieven van verschillende alliantiepartners. Het Parkinson Weekend in Nijmegen heeft ook veel media-aandacht gegenereerd, wat is terug te zien in de bezoekaantallen op de website rondom dit weekend in september.

4 Elkaar ontmoeten

De Parkinson Vereniging biedt op verschillende manieren een platform voor ontmoeting. Kennis en ervaringen delen en leren van elkaar staan daarin centraal. Dit doen we bijvoorbeeld door middel van Parkinson Cafés, Yoppers Cafés en de Parkinson Academie.

Parkinson Cafés en Yoppers Cafés

In 2023 zijn weer honderden bijeenkomsten gehouden in de Parkinson Cafés en Yoppers Cafés. Een groot deel van de Cafés heeft weer dezelfde of hogere bezoekersaantallen als in de tijd vóór Corona. Bezoekers kwamen voor informatieve bijeenkomsten, het uitwisselen van persoonlijke ervaringen en om elkaar te ontmoeten. De teams van Parkinson Cafés hebben dit met hun enorme inzet kunnen realiseren. Voor nieuwe werkgroepleden van Parkinson Cafés is in

2023 twee maal een Basis cursus Parkinson Café georganiseerd. De deelnemers waren enthousiast over de inhoud van de cursus waarin ze aan de hand van praktijkopdrachten realistische situaties konden bespreken. In februari en november zijn provinciebijeenkomsten gehouden, waarbij de Cafés van nieuwe materialen zijn voorzien: nieuwe banner voor elk Parkinson Café (in februari) en nieuw informatiemateriaal (in november). De Parkinson Cafés kregen de mogelijkheid om een QR-code aan te vragen, zodat bezoekers niet met contant geld hoeven te betalen. We zien een trend dat meer Yoppers Cafés zich verzelfstandigen, dat wil zeggen als zelfstandige groep aansluiten bij de Parkinson Vereniging. Wat ons betreft een goede ontwikkeling, omdat deze groepen zo beter op maat ondersteund kunnen worden.

Zowel in juni als in december is de Algemene Ledenvergadering van de Parkinson Vereniging gehost door een Parkinson Café (respectievelijk Almere en Nieuwegein). Dit tot volle tevredenheid van zowel het betreffende Parkinson Café als het bestuur van de Parkinson Vereniging.

Dat Parkinson Cafés voorzien in een behoefte blijkt uit het bovenstaande én uit het feit dat in 2023 op drie plaatsen nieuwe initiatieven voor een Parkinson Café zijn gestart.

Parkinson Academie

De Parkinson Academie heeft opnieuw een breed scala aan informatiedagen, workshops en cursussen geboden aan mensen met parkinson(isme) en/of naasten. Deelnemers aan deze scholing konden hun kennis en vaardigheden (verder) ontwikkelen en zo meer grip krijgen op hun kwaliteit van leven.

Fysieke bijeenkomsten

Net als in 2022 zijn op verschillende fysieke locaties de volgende bijeenkomsten aangeboden:

- Parkinson? Houd je aandacht erbij!
- Parkinson? Houd zelf de regie
- Wat is parkinson?
- Schrijfvaardigheden voor mensen met parkinson
- Parkinson en Werk
- Zullen we over de toekomst praten?
- Parkinson en de naasten

Nieuw in 2023 waren de fysieke bijeenkomsten in het najaar voor mensen met een parkinsonisme en hun naasten. Voorheen was er jaarlijks één dag voor alle mensen met parkinsonismen, nu waren er aparte bijeenkomsten voor:

- mensen met MSA, alle vormen
- mensen met PSP en CBS/CBD
- mensen met LBD en vasculair parkinsonisme

Bij elke bijeenkomst was een gespecialiseerd neuroloog aanwezig die vragen van de aanwezigen kon beantwoorden. Daarnaast was er ruimte om elkaar te ontmoeten, wat erg werd gewaardeerd.

Met een subsidie van Palliaweb zijn in 2023 drie bijeenkomsten georganiseerd met als thema 'Zullen we over de toekomst praten?'. De deelnemers hadden veel waardering voor hoe dit lastige onderwerp bespreekbaar werd gemaakt. Hier gaan we in 2024 mee door.

Met een subsidie van ZonMW is in 2023 een start gemaakt met het opzetten van doorlopende themagroepen voor naasten van mensen met parkinson. Deze subsidie loopt door in 2024 en daarmee wordt onderzocht of het mogelijk is om deze themagroepen hybride aan te bieden, zodat meer mensen toegang hebben tot de bijeenkomsten.

Online bijeenkomsten

Er zijn ook regelmatig online bijeenkomsten geweest specifiek voor mensen met atypische parkinsonismen en hun naasten. Vaak zaten zij daarbij samen met hun naaste achter het computerscherm en gingen zij, onder leiding van één of twee gespreksleiders, met elkaar in gesprek en deelden zij ervaringsdeskundigheid. Groepen voor mensen met MSA-C, MSA-P, CBD en PSP kwamen één keer per 2 à 3 maanden online bij elkaar. Ook waren er regelmatig online ontmoetingen voor naasten van mensen met MSA-P en PSP. Tot slot was er een gespreksgroep en een intervisiegroep voor mensen met parkinson die alleen wonen.

Overige activiteiten van de Parkinson Academie

De Parkinson Vereniging werkte in 2023 samen met de onafhankelijke kennis- en ontwikkelorganisatie Agora, die erop gericht is dat mensen met een ongeneeslijke ziekte en hun naasten hun leven kunnen inrichten op een manier die past bij hun wensen, waarden en sociale omgeving. Deze samenwerking heeft geresulteerd in de film 'Leven met parkinson, het verhaal van Peter en Anita' die op onze website staat en gebruikt kan worden voor trainingsdoeleinden. Ook was er in 2023 contact met de Vlaamse Liga, de Vlaamse Parkinson Vereniging, en wisselden we kennis en ervaring uit tussen onze verenigingen.

Ledensymposium

In april 2023 vond het jaarlijkse Wereld Parkinsondag-symposium speciaal voor onze leden plaats. De rode draad gedurende de dag was 'Laat parkinson niet winnen'. Centraal in alle presentaties en voorstellingen stonden activiteiten rondom leefstijl en eigen regie. Ruim 600 leden genoten zichtbaar van alle nuttige informatie en van de ontmoeting met gelijkgestemden. Een sfeerimpressie van dit geslaagde symposium is hier te vinden: www.parkinson-vereniging.nl/symposium-2023.

World Parkinson Congress

Van 4 tot en met 7 juli 2023 was Barcelona de stad waar het driejaarlijkse World Parkinson Congress werd gehouden. Een jaar later dan gepland door Covid-19. Vanuit alle hoeken van de wereld reisden mensen met parkinson, zorgverleners en onderzoekers af naar Spanje om elkaar te ontmoeten en kennis en ervaringen uit te wisselen. Namens de Parkinson Vereniging waren vijf vertegenwoordigers aanwezig, met ieder hun eigen invalshoek: onderzoek en ontwikkeling, de ontmoeting, belangenbehartiging, informatievoorziening en het netwerk op internationaal niveau. Een verslag van het bezoek aan het WPC is te lezen op de website: www.parkinson-vereniging.nl/wpc-2023-barcelona

5 Onderzoek en ontwikkeling

De Parkinson Vereniging laat de stem van haar leden duidelijk klinken als het gaat om wetenschappelijk onderzoek naar parkinson en parkinsonismen om zo de richting en kwaliteit van het onderzoek (fundamenteel en toegepast) positief te beïnvloeden. We laten de stem horen in onderzoeksprojecten door de inzet van patiëntonderzoekers. We bepalen mee welke onderzoeksonderwerpen prioriteit hebben en we maken wetenschappelijke artikelen over parkinson(isme) begrijpelijk voor het grote publiek. Samen met andere organisaties streven we naar een wereld waarin parkinson en parkinsonismen te genezen zijn.

Op bezoek bij European Institute for the Biology of Ageing (ERIBA) in Groningen.

Patiëntenparticipatie in onderzoek

De Werkgroep Patiëntonderzoekers kreeg 8 nieuwe leden en 3 leden namen afscheid. De patiëntonderzoekers participeerden in ongeveer 80 onderzoeksprojecten, waarvan 27 projecten in 2023 zijn gestart. Dit hoge aantal is mede te danken aan de activiteiten van ParkinsonNL, waarbij patiëntenparticipatie een voorwaarde is. De werkgroep patiëntonderzoekers heeft veel aandacht besteed aan het succesvol opstarten van nieuwe samenwerkingen en het met elkaar bespreken van de leerpunten uit lopende projecten.

In januari is een afvaardiging van de Parkinson Vereniging op bezoek geweest bij European Institute for the Biology of Ageing (ERIBA) in Groningen, voor informatie-uitwisseling over parkinsongerelateerd onderzoek. Verslag van deze bijeenkomst is te lezen in *Parkinson Magazine* 2023-3.

De Parkinson Vereniging is uitgenodigd om input te leveren voor diverse kennisagenda's, waaronder de kennisagenda van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF), de kennisagenda van het Paramedisch Platform en de kennisagenda palliatieve zorg.

De Parkinson Vereniging vertegenwoordigt het patiëntenperspectief in besprekingen over het realiseren van een Nederlands Parkinson Cohort.

Patiëntenperspectief in toekennen onderzoeksubsidies

In 2023 heeft ParkinsonNL een innovatiecall open gezet. De subsidieaanvragen voor deze call zijn door de PK-PAR (patiëntenkamer van de Parkinson Adviesraad) beoordeeld vanuit patiëntenperspectief onder andere op relevantie voor mensen met parkinson(isme), haalbaarheid en risico's voor studiedeelnemers en goed geïntegreerde patiëntenparticipatie. De PK-PAR heeft vervolgens advies uitgebracht aan vier afgevaardigde leden van de Parkinson Vereniging die zitting hebben in de Maatschappelijk Adviesraad (MAR) van ParkinsonNL. De MAR heeft vervolgens de directeur van ParkinsonNL geadviseerd en uiteindelijk zijn deze vier projectvoorstellen door ParkinsonNL gehonoreerd.

Ethische vragen bij onderzoek naar vroegdiagnostiek

Een werkgroep bestaande uit afgevaardigden van de PK-PAR en werkgroep patiëntonderzoekers heeft zich gebogen over ethische vragen die voortkomen uit parkinson-onderzoek. Er vindt steeds meer onderzoek plaats waarbij de ziekte van Parkinson vroeg opgespoord kan worden, nog voordat deelnemers de diagnose parkinson hebben gekregen van de neuroloog of zelfs voordat zij eerste parkinson-symptomen hebben. Mogelijk blijkt uit dit type onderzoek dat een deelnemer een groot risico loopt op het krijgen van parkinson(isme) zonder dat hij of zij dat wil weten. Dit kan emotioneel en praktisch grote gevolgen hebben. De werkgroep werkt aan informatie hierover in de vorm van vraag en antwoord en formuleert aandachtspunten voor (patiënt)onderzoekers.

Wetenschapsnieuws

De werkgroep wetenschapsnieuws, eind 2023 bestaande uit 7 leden, heeft in lektentaal begrijpelijke artikelen geschreven over 32 wetenschappelijke publicaties. In totaal zijn er 84 nieuwsberichten over onderzoek en ontwikkeling, afkomstig van verschillende bronnen, gepubliceerd op de website van de Parkinson Vereniging. Deze zijn te lezen op de website van de vereniging.

Op het junior-event van het congres van de Dutch Parkinson Scientists heeft de werkgroep wetenschapsnieuws een workshop gegeven over schrijven in lektentaal over parkinson-onderzoek. De Parkinson Vereniging heeft onderzoekers geholpen met het werven van deelnemers voor onderzoek door oproepen te publiceren op de website en te delen via nieuwsbrief, sociale media en community.

6 Organisatie

De Parkinson Vereniging heeft met veel activiteiten op een constructieve manier bijgedragen aan de missie van het meerjarenbeleidplan 2020-2023: de Parkinson Vereniging de vereniging **van en voor** mensen met de ziekte van Parkinson of een parkinsonisme en hun naasten. Het is daarmee ook dé plek waar iedereen met zijn vragen m.b.t. Parkinson(ismen) terecht kan. Dit hebben we gedaan met onze leden, vrijwilligers en bureaumedewerkers.

Algemene Ledenvergadering

In 2023 vonden twee Algemene Ledenvergaderingen plaats. De eerste ALV vond plaats op 3 juni 2023. Bij deze hybride ALV waren 30 deelnemers fysiek aanwezig en 11 deelnemers online aanwezig. Parkinson Café Almere organiseerde de vergadering en het bestuur van dit Parkinson Café gaf een presentatie over hun café. Na een verslag van de kascommissie zijn het jaarverslag en de jaarrekening van 2022 goedgekeurd en is decharge verleend aan het bestuur.

De tweede ALV vond plaats op 2 december 2023. Bij deze hybride ALV waren 26 stemgerechtigden in de zaal aanwezig en 13 stemgerechtigden online. Deze vergadering was georganiseerd door Parkinson Café Nieuwegein en het bestuur van het Parkinson Café gaf een presentatie over hun café. In deze vergadering is het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 gepresenteerd en door de ALV goedgekeurd. Tevens zijn het jaarplan en de begroting voor 2024 goedgekeurd.

Bestuur

Het bestuur bestond ultimo december 2023 uit de volgende zeven personen:

- Jan Lantink (voorzitter)
- Jan Jonker (vice-voorzitter en secretaris)
- Inge Blokker (penningmeester)
- Laura Daeter (algemeen bestuurslid)
- Arjan Oudbier (algemeen bestuurslid)
- Nick van Holstein (algemeen bestuurslid)
- Rendert Algra (algemeen bestuurslid)

Tijdens de ALV van 2 december 2023 nam de vereniging afscheid van Marja Overvest en Henk Blaauw na zes jaren als algemeen bestuurslid, en traden Nick van Holstein en Rendert Algra aan als nieuwe algemeen bestuursleden.

Kascommissie

Het financiële jaarverslag van 2023 is gecontroleerd door een kascommissie, naast een samenstellingsverklaring van de accountant. In de ALV van 2 december 2023 heeft de vereniging afscheid genomen van Theo Boerkoel als kascommissielid en zijn Piet Postema en Ad Huijps geïnstalleerd als nieuwe kascommissieleden. De kascommissie bestaat ultimo december 2023 uit de volgende drie personen:

- Bas Aalders
- Piet Postema
- Ad Huijps

Bureau en vrijwilligers

De directeur geeft leiding aan het bureau van de vereniging. Zij neemt deel aan de vergaderingen van het bestuur. Directeur en medewerkers (12 medewerkers; 9 fte) gaven samen met 581 vrijwilligers uitvoering aan de werkzaamheden van de Parkinson Vereniging.

Vrijwilligers zijn mensen met parkinson(isme), naasten, geïnteresseerden en/of (voormalige) beroepskrachten. We zijn ontzettend blij met de betrokkenheid van zoveel vrijwilligers; ten opzichte van 2022 zijn er zelfs 65 vrijwilligers bij gekomen!

In totaal zetten deze 581 vrijwilligers zich in voor 725 vrijwilligersfuncties, zoals:

Totaal aantal vrijwilligers*	581
Bestuur	9
Communitymanager	1
Contactpersoon (Duodopa, DBS, Apomorfine, Yoppers, Mantelzorg)	11
Coördinatoren/medewerkers/penningmeesters Parkinson Cafés	493
Patientenkamer Parkinson Advies Raad	10
Patientonderzoekers	23
Redactie van <i>Parkinson Magazine</i>	4
Spreekbeurthouder	35
Standmedewerker/-bouwer	14
Trainer 'Parkinson en de naasten'	24
Trainer 'Parkinson? Houd je aandacht erbij!'	45
Trainer 'Parkinson? Houd zelf de regie!'	6
Trainer 'Zullen we over de toekomst praten?'	7
Trainer 'Schrijfvaardigheden voor mensen met parkinson'	1
Begeleiders van online gespreksgroepen over parkinsonismen	10
Werkgroep- en projectgroep lid (Parkinson en Werk, Wetenschapsnieuws, Yoppers)	28

* Sommige vrijwilligers vervullen meerdere vrijwilligersfuncties.

Werkgroepen

Binnen de Parkinson Vereniging waren ultimo december 2023 de volgende werkgroepen actief:

Werkgroep	Voorzitter
Standbeheer	Lynda Robinson
Wetenschapsnieuws	Masja van het Hoofd
Patientenkamer van de Adviesraad (PK-PAR)	Monique Bosman
Patientonderzoekers	Gert Manhoudt
Parkinson en Werk	Leoniek Veldhuis

Parkinson Cafés en Yoppers Cafés in Nederland

In totaal waren op 31 december 2023 65 Parkinson Cafés geregistreerd en speciaal voor jongere mensen met parkinson(isme) en hun naasten 8 Yoppers Cafés.

Aantal Parkinson Cafés en Yoppers Cafés per provincie

Groningen	3
Friesland	3
Drenthe	5
Overijssel	6
Gelderland	12
Noord-Brabant	9
Limburg	5
Flevoland	3
Utrecht	5
Noord-Holland	9
Zuid-Holland	12
Zeeland	1

PARKINSONISME CAFÉ

Zoek een Parkinson Café in de buurt

Adres, postcode of plaats

Zoek

“Hoeft u interesse in het oprichten van een Parkinson Café in uw regio? Neem dan contact op met de Parkinson Vereniging voor ondersteuning! U kunt mij telefonisch bereiken op nummer: 030 - 656 13 69.”

Miriam Leenders - Activiteitscoördinator

Scholing/training vrijwilligers

Vrijwilligers worden regelmatig getraind en altijd ondersteund om hun bijdrage aan de Parkinson Vereniging zo goed mogelijk te kunnen doen. Veel nieuwe vrijwilligers maken gebruik van het cursusaanbod van PGO Support en volgen daar de cursus 'Lotgenotencontact begeleiden', 'Online Lotgenotencontact begeleiden' en 'Effectief presenteren'. Ook wordt vaak gevolgd: 'Participatie bij richtlijnontwikkeling', 'Participatie bij wetenschappelijk onderzoek', 'Presenteer je organisatie op een beurs' en 'Beoordelen van onderzoeksvorstellen'.

Bij de Parkinson Academie wordt vaak 'training on the job' gehanteerd door een bijeenkomst te begeleiden samen met iemand die dat al vaker heeft gedaan. Ervaringen en vragen worden onderling uitgewisseld, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de community-kanalen die exclusief voor de trainers zijn.

In 2023 zijn er meerdere maatwerktrainingen geweest.

- In januari kwamen de trainers van de cursus 'Parkinson? Houd je aandacht erbij!' bijeen voor een trainersbijeenkomst.
- In april en oktober was er een dag training voor nieuwe medewerkers van Parkinson Cafés.
- In augustus was er een bijeenkomst met procesbegeleiding en intervisie voor leden van de werkgroep Parkinson en Werk.
- In september was een bijeenkomst voor de trainers van de cursus 'Parkinson en de naaste'.

Leden

In 2023 zagen we een flinke toename van het aantal leden. Het saldo van nieuwe leden en opzeggingen heeft ertoe geleid dat we zijn gegroeid van 8781 leden eind 2022 naar 9503 leden eind 2023.

Vanaf 1 oktober 2023 is het nieuwe Lid-Maat-schap geïntroduceerd. Dit Lid-Maat-schap is speciaal bedoeld voor naasten (bijvoorbeeld partner, familie, vrienden, collega's, burens) voor een gereduceerd tarief (25,- in plaats van 42,50 van een regulier lidmaatschap). Het Lid-Maat-schap kan aangevraagd worden door een regulier lid. Het Lid-Maatje krijgt hetzelfde als het regulier lid met als enige verschil dat het Lid-Maatje niet het papieren *Parkinson Magazine* ontvangt. In het vierde kwartaal hebben we 80 Lid-Maatjes kunnen toevoegen aan ons ledenbestand.

Zoals ieder jaar zegt jaarlijks bijna 10% van de leden op meestal met als reden 'overlijden'. Om ook van belang te zijn voor naasten van mensen met parkinson die overleden zijn of naar het verpleeghuis zijn verhuisd, stelt de Parkinson Vereniging in 2024 een nieuw lidmaatschapsvorm beschikbaar voor deze doelgroep, het zogeheten Steunlidmaatschap.

Naam	Aantal op datum	
	31-12-2023	31-12-2022
Totaal aantal leden	9.503	8.781
Aantal patiëntleden	7.910	7.482
Aantal patiëntleden met de ziekte van Parkinson	7.356	7.004
Aantal patiëntleden met een atypisch parkinsonisme	385	365
Aantal patiëntleden van wie Yopper	861	790
Aantal leden niet-patiënt	1.513	1.299
Aantal leden niet-patiënt van wie beroepskrachten	210	248
Aantal Lid-Maatjes	80	-
Aantal ParkinsonNet abonnementen	192	173

Ledenwerving

Volgens het jaarplan van 2023 streefden we met extra inspanningen op het gebied van ledenwerving naar een toename van 2000 extra leden. Voor de ledenwerving hebben we verschillende producten laten ontwikkelen om leden uit te rusten om anderen warm te maken voor het lidmaatschap (gevulde rugzakjes, diagnosekaartjes, banners). Tijdens het WPD-symposium zijn testimonial-video's gemaakt van leden voor op de website en sociale media en er zijn tijdens het PN-congres bijna 200 zorgverleners geweest die diagnose-kaartjes hebben aangevraagd via een formulier op de website.

Het onlinemarketingbureau Fosby is voor ons in 2023 gestart met een nieuwe campagne omtrent ledenwerving. Naast de campagnes op sociale media hebben we in 2022 ook weer ingezet op campagnes via Google. We hebben hiervoor gebruik gemaakt van het Google Ad Grants account (kosteloos voor non-profit) en van betaalde campagnes. Sinds november 2022 zijn we gestopt met de campagne op Microsoft ads, omdat we hier een vermindering zagen in de resultaten. De campagnes via Google hebben ten opzichte van 2022 het volgende resultaat opgeleverd:

	2022 Google ads	2023 Google ads
Totaal aantal bezoekers	46.100	49.756
Inschrijving nieuwe leden	177	543

In samenhang met onze activiteiten op het gebied van pesticiden en parkinson hebben we een campagne gedraaid op sociale media met de focus op het beoogde glyfosaatverbod. Hierdoor hebben wij nieuwe doelgroepen kunnen bereiken met als resultaat meer verkeer naar de website, met een click through rate (CTR) van 6,54%.

Overall kent 2023 een toename van 722 nieuwe leden. Dit is een toename van 8,2% ten opzichte van 2022, wat helaas veel minder was dan de beoogde toename van 2000 leden volgens het jaarplan van 2023.

In het nieuwe jaar zetten we meer in op online activiteiten, omdat de online campagnes meer succesvol zijn gebleken dan het uitdelen van de ledenwervings-producten.

Samenwerking binnen Parkinsonalliantie Nederland

Binnen Parkinsonalliantie Nederland heeft de Parkinson Vereniging in 2023 intensief en constructief samengewerkt met ParkinsonNL, ParkinsonNet en de Dutch Parkinson Scientists (DPS). De samenwerking leidde ertoe dat we in Nederland bij de invloedrijkste stakeholders (ministerie, politiek, zorgverzekeraars) en bij het grote publiek meer zichtbaar aandacht hebben gekregen voor parkinson(isme) en de (h)erkenning van deze aandoeningen hebben kunnen bevorderen.

Er zijn verschillende structurele overleggen tussen medewerkers van de verschillende organisaties om te voorkomen dat de organisaties onbewust dubbel werk doen en zodat er optimaal geprofiteerd wordt van elkaars kennis en ervaring. Zo hebben de communicatiemedewerkers tweewekelijks overleg om met elkaar ieders communicatie af te stemmen. De wetenschappelijk medewerkers van ParkinsonNL en de Parkinson Vereniging hebben tweewekelijks overleg onder andere ter bevordering van het functioneren van de Wetenschappelijke en Maatschappelijke Adviesraden (WAR en MAR) waar conform de statuten van ParkinsonNL respectievelijk twee en drie leden op voordracht van de Parkinson Vereniging zitting in hebben. De directeurs van de organisaties hebben elke maand overleg. De voorzitter van de Parkinson Vereniging is één van de bestuursleden van Parkinsonalliantie Nederland. Op verzoek van het bestuur van DPS heeft de Parkinson Vereniging een patiëntonderzoeker van de werkgroep van de vereniging voorgedragen als bestuurslid van DPS.

In samenwerking met de alliantiepartners heeft de Parkinson Vereniging zich kunnen opstellen als een krachtige, kritische en duidelijk zichtbare collectieve belangenbehartiger. Waar bijvoorbeeld in het pesticidendossier de coördinator van de alliantie intensief samenwerkte met onderzoekers om wetenschappelijke onderbouwing te leveren, kon de Parkinson Vereniging een gezicht geven aan het leed dat mensen met parkinson(isme) ervaren waarschijnlijk door hun blootstelling aan pesticiden. Door onze samenwerking konden we één krachtige, eenduidige boodschap afgeven.

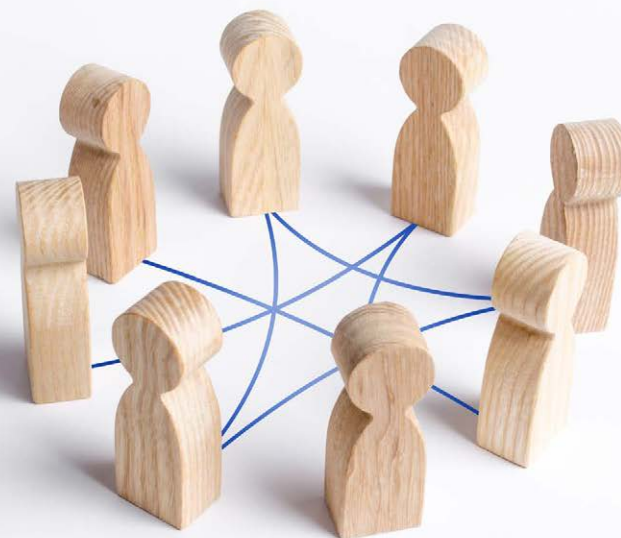
parkinson
alliantie
nederland

Door de samenwerking met ParkinsonNet konden we goed laten horen hoe belangrijk het is voor mensen met parkinson(isme) dat zij goede zorg krijgen van zorgverleners die gespecialiseerd zijn in parkinson(isme). We zijn daarom blij dat in 2023 ook tandartsen zijn aangesloten bij ParkinsonNet.

Tot slot draagt de samenwerking met ParkinsonNL en DPS er constructief aan bij om de stem van de mens met parkinson, meestal één van onze leden, duidelijk te laten klinken binnen wetenschappelijk onderzoek en zo de richting en kwaliteit van fundamenteel en toegepast onderzoek te beïnvloeden.

Samen met andere organisaties streven we naar een wereld waarin parkinson en parkinsonismen te genezen zijn. En zolang dat niet gelukt is, zetten we ons ervoor in dat mensen met parkinson(isme) en hun naasten een zo goed mogelijke kwaliteit van leven hebben.

7 Verkorte jaarrekening 2023

Vooruitblik naar 2024

Voor 2024 houden we de focus op ledenwerving. Acties die zijn ingezet in 2023 worden ofwel doorgezet ofwel aangepast. Zo is bijvoorbeeld de slogan aangepast naar 'Parkinson - samen staan we sterker'. De vereniging blijft zich richten op drie pijlers:

Informatievoorziening: in 2024 gaan we verder met de voorbereiding voor één landelijk (parkinsonalliantie-breed) informatiepunt (Landelijk Platform Parkinson);

Elkaar ontmoeten: naast de cafés (Yoppers- en Parkinson Cafés) de trainingen van de Parkinson Academie en ons Wereld Parkinson Symposium; en

Belangenbehartiging: waar we onder andere blijven werken aan het pesticidedossier maar ook bijvoorbeeld medicijntekorten onze aandacht blijven houden.

Jan Lantink

Voorzitter Parkinson Vereniging

Balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Overige immateriële vaste activa	16.448		26.338	
<i>Materiële vaste activa</i>				
Andere vaste bedrijfsmiddelen	28.855		16.558	
Totaal vaste activa		45.303		42.896
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	47.360		19.195	
Overige vorderingen en overlopende activa	37.814		35.044	
Totaal vlottende activa		85.174		54.239
<i>Liquide middelen</i>		2.649.219		1.449.431
Totaal		2.779.696		1.546.565

Balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Verenigingsvermogen				
Algemene reserve	8.328		2.723	
Continuïteitsreserve	750.000		750.000	
Bestemmingsreserve	290.673		306.668	
Bestemmingsfonds	-		14.773	
		1.049.001		1.074.164
Langlopende schulden				
Overige schulden	-	7.800		46.995
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	39.746		22.796	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	41.431		35.040	
Overige schulden en overlopende passiva	1.641.718		367.570	
		1.722.895		425.406
Totaal		<u>2.779.696</u>		<u>1.546.565</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten			
<i>Parkinson Vereniging</i>			
Subsidie Patiënten en gehandicaptenorganisatie	45.000	45.000	45.000
Contributie	435.407	510.000	382.532
Verzendkosten	376		
Sponsoring projectgebonden	42.603		
<i>Parkinson NL</i>			
Ontvangen giften en subsidies	3.374.753		530.047
Ontvangen giften en subsidies overgedragen aan PNL	-3.374.753		-530.047
Bijdragen PNL	650.000	650.000	650.000
<i>Kerntaken</i>			
Informatie	30.005	19.460	25.686
Ontmoetingen	26.996	17.065	19.014
Belangenbehartiging	13.555	19.500	22.814
<i>Financiële baten</i>			
Opbrengst rente	7.970		
	<u>1.251.912</u>	<u>1.261.025</u>	<u>1.145.046</u>

Staat van baten en lasten over 2023 (vervolg)

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Lasten			
<i>Kerntaken</i>			
Informatie	104.515	106.530	110.861
Ontmoetingen	169.280	131.450	95.055
Saldo Parkinson Cafés	-27.475	-	6.682
Belangenbehartiging	-5.808	22.500	40.925
Onderzoek	-	-	393.910
<i>Werkorganisatie</i>			
Personeelskosten	685.203	700.020	627.304
Huisvestingskosten	68.449	64.400	62.230
Bestuurlijke kosten	71.465	127.000	28.024
Algemene kosten	211.446	200.100	194.030
	1.277.075	1.352.000	1.559.020
Netto resultaat	-25.163	-90.975	-413.974
Resultaatbestemming			
Algemene reserve	5.605		
Bestemmingsreserve Onderzoek & Ontwikkeling			-392.870
Bestemmingsreserve Parkinson Cafés	27.475		-6.682
Bestemmingsreserve Herdruk brochures	-10.000		
Bestemmingsreserve Corona hulpmiddelen	-4.773		
Bestemmingsreserve Profilering & Innovatie	-43.470		-14.422
	-25.163	-	-413.974

Samenstellingsverklaring

Bij de jaarrekening 2023 van de Parkinson Vereniging is door HLB Blömer accountants en adviseurs B.V. een samenstellingsverklaring d.d. 30-04-2024 verstrekt. De gehele jaarrekening 2023 inclusief de samenstellingsverklaring van de accountant is beschikbaar op de website van de Parkinson Vereniging.

8 Vooruitblik 2024

De ambitie van de Parkinson Vereniging is in het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 als volgt geformuleerd: De Parkinson Vereniging is er voor alle mensen met parkinson(isme) en hun naasten en zet zich in om parkinson(isme) de wereld uit te krijgen. Met ingang van 2024 geldt een verandering ten opzichte van de vorige beleidsperiode, namelijk dat 'onderzoek' geen zelfstandige pijler meer is. We zien onderzoek als onderdeel van de pijler 'belangenbehartiging', omdat we als Parkinson Vereniging niet meer zelf gelden toekennen aan onderzoeksprojecten. Dat doet het fonds ParkinsonNL binnen de Parkinsonalliantie Nederland en wij als Parkinson Vereniging zorgen voor ervaringsdeskundigheid bij de beoordeling van welke projecten te steunen. Ook zorgen we voor goed opgeleide patiëntonderzoekers om te participeren in de gekozen projecten. We behartigen onze belangen vanuit het motto 'geen onderzoeksproject zonder patiëntparticipatie'. We zijn blij dat onze partner ParkinsonNL dit motto van harte onderschrijft!

Wat wel hetzelfde is als vorig jaar is de inspanning die we leveren om ons ledental te vergroten. Hoe meer leden des te meer onze stem doorklinkt. Met onze partners binnen Parkinsonalliantie Nederland werken we steeds beter samen om gezamenlijk, met gebruikmaking van elkaars expliciete expertises het beste te doen voor mensen met parkinson(isme). In de vaste overtuiging dat je alleen (soms) sneller gaat, maar samen verder komt.

Een belangrijke ambitie op de pijler Informatievoorziening is de verdere planning van en het zoeken naar financiering voor een gezamenlijk Landelijk Parkinson Platform (LPP) in samenwerking met onze partners van de parkinsonalliantie. Als het ons lukt om dit LPP te realiseren, dan maken we voor alle mensen die meer willen weten over parkinson(isme) de beste digitale voorziening beschikbaar waar zij actuele, betrouwbare en complete informatie kunnen vinden.

Op de pijler 'ontmoeten' zijn we inmiddels gestart met de uitvoering van een door ZonMW gefinancierd project voor meer diversiteit bij de Parkinson Vereniging. Met dit project zullen we in 2024 beter leren hoe we mensen met een niet-westerse migratieachtergrond kunnen bereiken en in welke behoefte we bij hen kunnen voorzien.

Kortom, ook in 2024 doet de Parkinson Vereniging er alles aan om, zolang parkinson nog niet de wereld uit is, het leven voor de mensen met parkinson(isme) zo comfortabel mogelijk te maken. Met steengoede informatievoorziening, belangenbehartiging en veel hulp bij elkaar ontmoeten.

Dankwoord

Het bestuur bedankt iedereen die in 2023 heeft bijgedragen aan de activiteiten van de Parkinson Vereniging. Doordat onze leden, vrijwilligers, bureau-medewerkers en collega's van partnerorganisaties hun kracht, ervaring en kennis hebben gebundeld, hebben we actief en effectief mensen met parkinson(isme) en hun naasten kunnen ondersteunen om met hun cognitieve, emotionele, sociale en fysieke levensuitdagingen om te gaan. Met trots kunnen we zeggen dat we met elkaar een inspirerende en vitale vereniging zijn waar iedereen kan vinden wat hij of zij nodig heeft om de ziekte draaglijker te maken en om zoveel mogelijk kwaliteit van leven te behouden.

*Samen staan
we sterker!*

Colofon

Parkinson Vereniging
Postbus 46
3980 CA Bunnik

Bezoekadres:
Kosterijland 12
3981 AJ Bunnik

☎ 030 65 61 369

✉ info@parkinson-vereniging.nl

🌐 www.parkinson-vereniging.nl

📘 www.facebook.com/parkinsonvereniging

📧 https://X.com/Parkinson_NL

Bunnik, mei 2024

PARKINSONISME
VERENIGING